

Onderwerp Resultaten BO Leefomgeving voorjaar 2022
ter informatie
Steller Ronald Klaassen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	89 44	Bijlage(n)	4	Ons kenmerk	344726-2022
Datum	13-7-2022	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Op 16 juni vond het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) plaats tussen Noord-Nederland en het Rijk. Hierbij informeren wij u over de uitkomsten van dit overleg. Ook doen we u hierbij de stukken toekomen die door de minister aan de Tweede Kamer zijn gestuurd.

BO Leefomgeving

Het BOL is altijd in het voorjaar en valt onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK. Op het BOL komen onderwerpen aan de orde die de fysieke leefomgeving in Nederland betreffen. In het najaar is dan het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport (BO MIRT). Dit overleg valt onder verantwoordelijkheid van de minister van I&W. Op het BO MIRT komen infrastructuur- en mobiliteitsonderwerpen aan de orde en worden afspraken gemaakt die betrekking hebben op het infrastructuurfonds. Voorbeelden van bestaande MIRT-afspraken zijn de Ring Zuid, de Spoorzone Groningen en de vaarweg Lemmer-Delfzijl inclusief aanpak van de bruggen. Zowel het BOL als het BO MIRT worden per landsdeel georganiseerd, in ons geval Noord-Nederland. Uiteraard is er inhoudelijk veel samenhang tussen beide overleggen.

Bij het BOL waren vanuit het Rijk de ministers De Jonge, Harbers en staatssecretaris Heijnen aanwezig en de ministeries van EZK en LNV hoogambtelijk. Vanuit Noord-Nederland de gedeputeerden van de drie provincies en portefeuillehouders van de vier grote steden in het Noorden, waaronder wethouder Broeksma namens de gemeente Groningen.

Tijdens het overleg is er stilgestaan bij de grote uitdagingen op de fysieke leefomgeving waar Nederland voor staat: de (concept)programma's Mooi Nederland, NOVEX, Nationaal Programma Landelijk Gebied, programma Natuur en Stikstof, ruimte voor economie: programma werklocaties/GRIP op grote bedrijfsvestigingen en het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK).

Tijdens het overleg zijn drie voor ons belangrijke resultaten geboekt:

- het Rijk heeft een bijdrage van 42 miljoen euro aan de gemeente Groningen toegezegd voor de ontsluiting van onze grootschalige woningbouwgebieden Suikerzijde, Stadshavens en Eemskanaalzone/Meerstad;
- we hebben gezamenlijke afspraken gemaakt over de uitwerking van de verstedelijkingsstrategie Regio Groningen-Assen;
- we hebben gezamenlijke afspraken gemaakt over de volgende stap in het proces van de Lelylijn en het Deltaplan Noord-Nederland.

Op deze drie afspraken gaan we in deze brief nader in. De uitkomsten van het BOL kunt u betrekken bij het halfjaarlijkse gesprek over lobby stedelijke ontwikkeling en mobiliteit, zoals met uw raad is afgesproken.

Versnellingsafspraken infra en woningbouw

Voor de infrastructurele ontsluiting van nieuwe woningen is in het Regeerakkoord voor de komende 10 jaar € 7,5 miljard (inclusief BTW) opgenomen. Specifiek voor de eerste € 1,5 miljard heeft het Rijk met de regio's afspraken gemaakt in het BOL. Voor het gebied van de Regio Groningen Assen (RGA), waarvoor wij één gezamenlijke propositie bij het Rijk hebben ingediend, is een bedrag van € 54 miljoen (inclusief BTW), toegezegd, oftewel € 45 miljoen ex BTW¹. Van deze € 45 miljoen is € 42 miljoen bestemd voor de gemeente Groningen, de rest gaat naar Assen en Noordenveld. Buiten de RGA is er geld in het Noorden toegezegd aan Leeuwarden, Meppel en Borger-Odoorn, in totaal ca. € 100 miljoen van de 1,5 miljard.

Het geld is bedoeld voor de ontsluiting met fietspaden, rotondes, bruggen en wegen van onze woningbouwgebieden Suikerzijde (€ 21 miljoen), Stadshavens (€ 8,7 miljoen) en Eemskanaalzone/Meerstad (€ 12,5 miljoen). Zodra we een gedetailleerder overzicht van het Rijk hebben ontvangen over de opbouw van deze bedragen kunnen we een inschatting maken wat dit betekent voor onze grondexploitaties en het SIF. De investeringen hoeven niet op korte termijn (niet binnen 3 jaar) te worden uitgevoerd. Wel moet gestart zijn met de bouw van de eerste woningen binnen 3 jaar. Er worden voor nu geen middelen vrijgespeeld in de gemeentebegroting. Na het BO MIRT zal het geld in de 1^e helft van 2023 worden overgemaakt via een Specifieke Uitkering (SPUK) aan de gemeente. Dit omdat de Kamer in het najaar de regeling nog moet vaststellen. Het besluit nu is dus een toezegging, het formele besluit en de beschikking volgen later.

Dit is een prima resultaat voor deze ronde, zeker voor de gemeente Groningen. Voor de projecten uit de propositie die nu niet gehonoreerd zijn volgt in november een herkansing bij het BO MIRT. Voor de gemeente betreft dit het Spoorkwartier/Insnijding Emmaviaduct, Station Suiker, Ring West en Oosterhamrikzone. Voor overige gemeenten in de Regio heeft deze ronde weinig opgeleverd. Dit komt met

¹ Het Rijk rekent altijd inclusief BTW, de gemeente exclusief BTW als er sprake is van investeringen die onder het BTW-compensatiefonds vallen.

name door de randvoorwaarden die het Rijk stelt aan de versnellingsafspraken en het feit dat wij al jaren mee bezig zijn met de voorbereiding en de lobby.

Verstedelijkingsstrategie Regio Groningen-Assen

In het najaar van 2021 is de verstedelijkingsstrategie voor de regio Groningen-Assen vastgesteld in het BO MIRT. Met het aantreden van het nieuwe kabinet is één van de doelen het versterken van de publieke regie op de ruimtelijke ordening in Nederland. Eén van de manieren waarop het rijk daarop wil sturen is het aanwijzen van NOVEX-gebieden. Dit zijn gebieden die als gevolg van de nationale opgaven worden herbestemd en/of ingrijpend worden heringericht. Voorbeelden daarvan zijn de Regio Schiphol, de Rotterdamse Haven en diverse verstedelijkingsgebieden. De gemeente Groningen valt binnen drie NOVEX-gebieden: de Lelylijn, de Toekomstagenda Groningen (grofweg gebied Groningen-Hoogezand-Delfzijl-Eemshaven) en de verstedelijkingsstrategie Regio Groningen-Assen

De Verstedelijkingsstrategie is dus NOVEX-gebied geworden. We hebben met het Rijk afspraken gemaakt hoe we de komende periode gezamenlijk uitvoering aan de verstedelijkingsstrategie voor dit gebied gaan geven. We doen dit in een brede programmatische aanpak door de uitwerking van:

- het integrale ontwikkelperspectief op basis van de gezamenlijk opgestelde Verstedelijkingsstrategie Groningen-Assen 2040;
- een gezamenlijke uitvoeringsstrategie (programmering en fasering);
- Rijk en Regio afspraken ten aanzien van:
 - a. Inzet van middelen uit budgetten Rijk-Regio die bijdragen aan de strategie;
 - b. Aanpak belemmeringen;
 - c. Monitoring van de realisatie.

Over de verdere programmering van de Verstedelijkingsstrategie worden in het BO MIRT van dit najaar nadere afspraken gemaakt

Deltaplan/Lelylijn

Voor het Deltaplan/Lelylijn hebben we afspraken gemaakt over een MIRT-onderzoek naar de Lelylijn en het oprichten van een gezamenlijke werkorganisatie die het onderzoek zal coördineren. De MIRT-werkwijze houdt in dat er eerst onderzoek wordt gedaan en een voorkeursvariant in kaart wordt gebracht. Bij zicht op voldoende financiering wordt er een MIRT-verkenning gestart, waarna planuitwerking en realisatie volgen. In het MIRT-onderzoek dat nu wordt gestart zal gekeken worden hoe economie, woningbouw en een betere bereikbaarheid elkaar kunnen versterken. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de Lelylijn, maar ook naar de samenhang met de Nedersaksenlijn, verbeteringen van delen van het bestaande spoor en de spoorverbinding met Noord-Duitsland. In het onderzoek zullen relevante varianten, kosten, draagvlak en mogelijke dekking in kaart worden gebracht.

Volgvel 3

Verder heeft het Rijk begin juni bij de Europese Commissie en het inkomend Tsjechisch EU-Voorzitterschap aangegeven dat Nederland wil dat de Lelylijn wordt opgenomen in het TEN-T netwerk (het Trans-Europese Transportnetwerk). Opname van de Lelylijn in dit netwerk is belangrijk omdat het project daarmee ook in aanmerking komt voor subsidies uit de Connecting Europe Facility, een Europees fonds dat subsidies verstrekt aan projecten die zorgen voor betere transportverbindingen tussen lidstaten. Het Tsjechisch EU-Voorzitterschap streeft naar een akkoord over de herziening van het TEN-T netwerk tijdens de Transportraad in december dit jaar. Het kabinet heeft er vertrouwen in dat opname van de Lelylijn in het TEN-T netwerk onderdeel is van dit akkoord.

Voor meer informatie verwijzen we naar de bijgevoegde kamerbrieven. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.